

Aika 26.08.2022, klo 12:04 - 14:44

Paikka Muonion kunnan valtuustosali

Käsitellyt asiat

- § 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 2 Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 3 Pöytäkirjantarkastajien valinta**
- § 4 Merikotkan porotaludelle aiheuttamien vahinkojen projekti**
- § 5 Porotuholain 987/2011 mukaiset toimenpiteet 2022**
- § 6 Riistavahinkolain säädöksiin tehtävät ehdotukset**
- § 7 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 8 Muut asiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Juha Hettula, puheenjohtaja
Hannu Ranta, 1. varapuheenjohtaja
Helena Nevalainen
Kati Peltovuoma
Juha Toivola
Tuomas Sieppi, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Heikki Kauppinen, luonnonvarapäällikkö, esittelijä, poistui 14:07
Hannu Lohvansuu, maataloussihteeri
Elli Rauhala, toimistosihteeri, sihteeri

Poissa

Ona Rauhala, 2. varapuheenjohtaja
Teemu Taulavuori

Allekirjoitukset

Juha Hettula
Puheenjohtaja

Elli Rauhala
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

02.09.2022

02.09.2022

Hannu Ranta

Tuomas Sieppi

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäville Muonion kunnan verkkosivuille 5.9.2022

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto hyväksyy hallintosäännön, joka sisältää tarpeelliset määräykset mm. toimielinten kokoontumisesta, varajäsenten kutsumisesta, puheenjohtajan tehtävistä ja läsnäolosta kokouksessa. Hallintosäännön 15.luku sisältää säännökset toimielimien kokouksissa noudatettavasta kokousmenettelystä.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä mahdollisuuksien mukaan käsiteltävät asiat (asialista). Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä, mikäli se on mahdollista. Toimielin voi päättää, että esityslista voi korvata kokouskutsun. Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Jäsenten lisäksi hallituksen edustajalla, kunnanhallituksen puheenjohtajalla ja kunnanjohtajalla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Milloin jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja tai esittelijä taikka pöytäkirjanpitäjä voi luottamushenkilön pyynnöstä toimittaa kutsun varajäsenelle.

Kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä (kuntalaki 103 §).

Kokouskutsu on lähetetty 8.8.2022 ja esityslista 19.8.2022 sähköisesti.

Päätös

Puheenjohtaja totesi nimenhuudon jälkeen kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 2

Työjärjestyksen hyväksyminen

Maaseutulautakunta hyväksyy esityslistan työjärjestykseksi.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Kauppinen, luonnonvarapäällikkö

Maaseutulautakunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Maaseutulautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

§ 3

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kuntalain 90 §:n mukaan valtuuston hyväksymä hallintosääntö sisältää tarpeelliset määräykset mm. pöytäkirjan laatimisesta, tarkastamisesta ja nähtävänä pitämisestä.

Hallintosäännön mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti, samoin allekirjoittaa, kun tekniset välineet ja yhteydet sen sallivat. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Hallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Päätös

Maaseutulautakunta valitsi tarkastajiksi Hannu Rannan ja Tuomas Siepin.

§ 4

Merikotkan porotaludelle aiheuttamien vahinkojen projekti

MUODno-2021-720

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Kauppinen

heikki.kauppinen@muonio.fi

luonnonvarapäällikkö

- - -

Maaseutulautakunta on käsitellyt asiaa 11.5.2021.

§ 4 Merikotkatutkimuksen puheenvuoro

Poronhoitoalueella, erityisesti pohjoisissa paliskunnissa kotkavahingot ja erityisesti merikotkien aiheuttamat eläinvahingot ovat lisääntyneet vuosi vuodelta. Kotkien ravintokäyttäytyminen on selvästi muuttunut niin, että kotkapopulaation levinneisyyden ja yksilötiheyksien kasvun myötä kotkat kohdistavat ravinnonhankintaansa yhä enenevässä määrin nuoriin vastasyntyneisiin sekä pieniin kesävasikoihin, mutta myös varttuneempiin poroihin pitkin kotkien esiintymiskautta poronhoitoalueella.

Merikotkien aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyä ei ole ollut, koska lajitutkimus ei ole aiemmin tunnistanut - ja tunnustanut - kotkien ravintokäyttäytymisessä poroihin kohdistunutta ravinnonhankintaa.

Porotalouden harjoittajien havaintotoiminnan tehostuttua kotkatutkimuksen on ollut tarpeellista käynnistää tutkimustoiminta, jossa selvitetään lajikäyttäytymistä luotettavalla tavalla koko poronhoitoalueella. Tällainen kaksivuotinen tutkimusprosessi on aloitettu, ja mm. Muonion sekä Enontekiön alueilla on useita kohdetokkakuntia joissa tutkijat ovat nyt keväällä porojen vasomisaikana läsnä ja hankkimassa välitöntä tietoa kotkavahinkojen synnystä protokissa.

Projektitutkija Camilla Ekbland kutsuttiin kokoukseen teams- yhteydellä käyttämään tutkimuksen puheenvuoron tästä aiheesta, tutkimuksella luodaan myös pohjaa kotkien aiheuttamien vahinkojen korvausjärjestelmälle.

Ehdotus: Kuullaan puheenvuoro, ja käydään lyhyt vuorovaikutteinen aihekeskustelu.

Päätös: Kuultiin teams-yhteydellä tutkija Camilla Ekblandin lyhyt selostus käynnistyneestä tutkimushankkeesta merikotkien ravintokäyttäytymistä koskevan tiedon hankkimiseksi poronhoitoalueella.

Todettiin tavoitteena olevan luotettavan tiedon hankkiminen merikotkien aiheuttamien poronvasatuhojen määrästä, merikotkien esiintymistiheyksistä protokissa, sekä edellytyksiä merikotkan aiheuttamien vahinkojen saamiseksi valtion korvausmenettelyn piiriin, löydetyistä merikotkien aiheuttamista vahingoista.

Maaseutulautakunta yksimielisesti hyväksyi ehdotuksen osallistumisesta tämän tutkimuksen osittaistoteutukseen, tarpeen mukaan tutkimus-henkilön osittaisen työajan palkkatuen muodossa, sekä antamalla alueen porotokkien sijainnin ja yhteyshenkilöiden tietoja tutkimuksen kenttä-toimintaa varten.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Kauppinen, luonnonvarapäällikkö

Maaseutulautakunta kuulee tämänhetkisen projektitilanteen ja merkitsee tiedoksi merikotakaprojektin etenemisen.

Päätös

Maaseutulautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

§ 5

Porotuholain 987/2011 mukaiset toimenpiteet 2022

MUODno-2022-374

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Kauppinen

heikki.kauppinen@muonio.fi

luonnonvarapäällikkö

Paliskuntain yhdistys on antanut Maa- ja metsätalousministeriölle tiedoksiannon, että Lapin länsiosassa on ollut viitteitä poikkeuksellisista sääolosuhteista. Tiedoksianto on saatu myös Saamelaiskäräjiltä ja viideltä pohjoiselta paliskunnalta. Luonnonvarakeskus on aloittanut selvityksen, joka valmistuu 1.8.2022 mennessä.

Edellisestä tuhotalvesta poiketen, Luonnonvarakeskuksen selvitystä täydennetään tänä vuonna kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisten tekemillä tarkastuksilla. Vuonna 2019-2020 tuho koski koko poronhoitoaluetta ja Lapin ELY-keskus luopui vahingon arvioimisesta perustellusta syystä. Vuonna 2021-2022 lumitalvesta johtuvat tuhot koskevat vain osaa poronhoitoalueesta. Lain 6 §:n mukaisesti porotalouden harjoittajalle aiheutuneen vahingon arvioi kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen.

Lähtötilanne

Pohjoisten paliskuntien alueilla, jo kahden edellisen heikon porojen talvehtimiskauden jälkeen, kesä ja syksy 2021 oli poroille rankka. Kesäkauden hirvittävä kuivuus, sekä sienten puuttuminen syysravintoketjusta aiheuttivat sen, että porot lähtivät talvikauteen keskimääräistä heikommassa kunnossa, ikä kunnan rykimää ja rykimätokkiintumista tapahtunut syksyllä 2021. Myöhemmin syksyllä laajoilla alueilla tapahtuva peittyminen jäähän runsaan vedentulon, sosehtimisen ja pakkaskelien takia vaikeutti porojen tilannetta entisestään. Tokat jotka eivät olleet aidattuina, hajosivat laajoille alueille, kuten osa mm. Muonion paliskunnan poroista aina Tervolaa ja Keminmaata myöten, ja pitkälle valtakunnan rajan taakse Ruotsin puolelle.

Alkutalven vaikeat sääolot, runsas lumentulo sekä huono ravintopohja johtivat porojen aliravitsemukseen, josta osa eloporoista ei toipunut talven kuluessa. Jopa jo tarhoihin kootuista ja säännöllisen ruokinnan piiriin päässeistä poroista osa menehtyi alkaneen ruansulatushäiriön ja aliravitsemuksen takia. Luonnonlaitumilla olleista porotokista osa menehtyi sydäntalven ja kevään 2022 kuluessa nääntymiseen.

Pyrkimykset hätäruokinta-avun saamiseen

Jo marraskuulla 2021 Saamelaiskäräjät esitti julkisen vetoamuksen Maa- ja metsätalous-ministeriölle hätärahoituksen järjestämiseksi tulevaa talvikautta varten pohjoisten paliskuntien alueille. Niin oli menetelty naapurimaissa Ruotsissa ja Norjassa, jossa sikäläiset viranomaiset ja porotalouden aluejärjestöt yhdessä kartoittivat tilanteen, hätärahoitustarpeet, ja joissa valtio tuli tukirahoituksen muodossa ammatinharjoittamisen tueksi, pelastamaan siitoseläimet elävinä talven yli.

Suomessa porotalouden rahoitustoiminnasta vastaavat tahot, ja niin ikään pohjoisen kansanedustajat, maa- ja metsätalousvaliokunta etc. vaikenivat vuodenvaihteessa täysin hätäavun tarpeita koskeviin vaatimuksiin. Heille kirjelmöitiin useita kertoja

kuntien, Paliskuntain Yhdistyksen, sekä yksittäisten paliskuntien taholta, jakaen todellista ajanmukaista tietoa porotaloutta kohtaavasta katotalvesta, räjähdysmäisesti nousseista hoitokustannuksista, ja porotalouden jo edeltävien kahden vuoden aikana kokemien menetysten aiheuttamasta talousahdingosta. Mitään konkreettista vastausta näihin aloitteisiin ei saatu. Eikä ole saatu tähän päivää (16.8.2022) mennessäkään.

Kevät-kesän 2022 tilanneselvitykset

MMM velvoitti Luonnonvarakeskuksen tekemään porojen talvilaidunalueiden jää- ja lumiolosuhteita ja sen vaikutuksia koskevan selvityksen pohjoisten paliskuntien alueille kevättalvella 2022, selvityksen oli määrä valmistua elokuun 2022 alkuun mennessä.

Pohjoisten paliskuntien alueen maaseutuelinkeinoviranomaiset kävivät vuoropuhelua talven porotuhojen selvittämistarpeista maaliskuussa 2022, sekä Paliskuntain Yhdistys lähetti erillisjakeluna paliskunnille tiedotteen nääntyneinä kuolleiden porojen ilmoittamismenettelystä mahdollisen myöhemmin avattavan porotuholain mukaisen korvausmenettelyn takia.

Näiden yhteydenottojen johdosta maaseutuhallinnon Tunturi-Lapin yhteistoiminta-alueella aloitettiin nääntyneinä kuolleiden porojen määrän selvittäminen ja maastotarkastukset sekä näytteiden kerääminen ja toimittaminen Ruokaviraston (aik. Eviran) Oulun tutkimuslaitokseen. Tässä yhteydessä Ruokavirasto sekä Lapin ELY ilmoittivat selkeästi että ns. porotuholain mukaiset paikalliset selvitystehtävät kuuluvat kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtäviin, ja niiden sisältämät korvaukset sisältyvät kuntien yleiseen valtiosuuteen eikä niitä korvata erikseen.

Lapin ELY-keskus kokosi kuntien maaseutuelinkeinoviranomaiset teams-kokoukseen 13.4.2022, jossa Ruokaviraston ja Ely:n taholta käytiin läpi menettelyt tuhoutuneiden porojen määrän selvittämisestä, maastotarkastuksista ja näytteiden otto- ja tutkimuslaitokselle toimittamisesta. Kuntien tuli laatia näistä selvityksistä raportit Lapin ELY:lle kesäkuun loppuun mennessä.

Nämä kuntien materiaalit ovat yksi osa sitä menetelmää, jonka tuloksena ELY ja valtionhallinto ratkaisee, olivatko talvikauden 2021–2022 luonnonolosuhteet niin haitalliset, ja tuhoutuneiden (nääntyneiden) porojen määrät niin suuret, että ns. tuhoporolain mukaiset korvausmenettelyt voidaan ottaa käyttöön. Tähän lopputulokseen vaikuttavat olennaisesti myös Luonnonvarakeskuksen laiduntilanneselvitys, sekä paliskunnilta saatavat tiedot, lisäruokintakustannusten nousutiedot etc.

Selvitys Tunturi-Lapin YTA-alueella 1.4.-20.5.2022:

Toimialueellamme (kuusi paliskuntaa) vastaanotettiin nääntyneiksi ilmoitettuja poroja neljän paliskunnan alueelta. Maastotarkastuksia järjestettiin 23, joissa tarkastettiin yhteensä 411 nääntyneiksi ilmoitettua ruhoa, ja luuydinnäytteitä lähetettiin Oulun tutkimusyksikköön kaikkiaan 340 kpl.

Kaikkiin lähetettyihin yksittäisnäytteisiin saatiin tutkimustulos. Tutkimusraporttien mukaan kaikista näytteistä 252 kpl / 74 % oli nääntyneistä poroista. Ei nääntyneistä – eli ei kriteerien ylittävää muutosta - oli 88 kpl / 26 % näytteistä.

Pahimmissa tokkakunnissa kaikki lähetetyt näytteet eli 100 % oli nääntyneinä kuolleista poroista.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Kauppinen, luonnonvarapäällikkö

Maaseutulautakunta merkitsee tiedoksi luonnonvarapäällikön selostuksen.

Päätös

Maaseutulautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

§ 6

Riistavahinkolain säädöksiin tehtävät ehdotukset

MUODno-2022-384

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Kauppinen

heikki.kauppinen@muonio.fi

luonnonvarapäällikkö

Riistavahinkolain ja –asetuksen mukaisten toimeenpanotehtävien osalta kenttätoimijana esilletulleita seikkoja ja kehittämisehdotus tulevia vuosia silmälläpitäen:

1. Porotalouden tilanne pohjoisissa paliskunnissa viimeisten vuosien ajalta

Pohjoisimpien paliskuntien porotaloutta on kohdannut jo useampana vuonna peräkkäin todelliset ja epäinhimillisyksiin saakka vaikeuksia tuottaneet luonnonolosuhteet, joiden johdosta siitoseläimiä sekä vasatuottoa on menetetty valtavat määrät. Poroerotuksiin ja teuraiksi on saatu merkittävästi vähemmän eläimiä, ja ne ovat olleet talveen lähtiessään huonokuntoisia. Myös syksyllä 2021 laajoilla alueilla porot hajaantuivat ilman kokoontumista normaalisuokien kiimatokkiin, varsinaista rykimää ei tapahtunut, porot lähtivät vaeltamaan jopa satojen kilometrien päähän omilta vakiintuneilta laidunalueiltaan, kaikki luonnonolojen tuottamat vaikeudet aiheuttivat elinkeinonharjoittajille valtavasti lisäkustannuksia, teurasmyyntitulojen menetyksiä, vasatuoton romahdusta etc. Koronarajoitusten ja muiden siihen liittyvien johdosta poronlihan kysyntä ja markkinahinta romahti v. 2020, eikä ole vielä palautunut sille tasolle millä poronlihan tuottajahinta oli ennen tautipandemiaa.

Lisävaikeuksia on tuottanut viimeisen vuoden ajan jatkuvasti ja räjähdysmäisesti nousevat tuotantokustannukset; energian, polttoaineiden, poronrehujen, koneiden ja laitteiden hankinta- ja korjauskustannukset etc. Näistä syistä johtuen porotalouden kannattavuus on monin paikoin romahtanut. Petojen porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvausjärjestelmä on hyvä, mutta säädösten sisältöä tulisi kehittää tämän, löydettyihin ja todellisiin vahinkoihin perustuvan järjestelmän säilyvyyden ja luotettavuuden takaamiseksi.

Luotettavuus ylläpidetään porotaloudenharjoittajien, maaseutuviranomaisten ja ministeriötason saumattomalla yhteistyöllä.

2. Havainnot kenttätöissä ja niiden pohjalta tehtävät ehdotukset säädösten kehittämistyölle

Johtuen monista syistä, eräiden paliskuntien alueilla petovahinkojärjestelmään ilmoitettujen tuhoutuneiden porojen kuolinsyy ei aina vastaa todellisuutta. Järjestelmässä on puutteita joita tulisi kyetä:

a) joko ministeriön toimeenpanomääräyksellä tai

b) Riistavahinkolakiin ja –asetukseen nopeasti tehtävillä täydennyksillä ja täsmennyksillä selkeyttämään ja vahvistamaan laillisen toiminnan ja

toisaalta laittomaksi tulkittavien tapausten hylkäämismenettelyä, antamaan valvovalle maaseutuelinkeinoviranomaiselle lain suomat välineet määrästenvastaisten toimien torjumiseen, ilman tarvetta ja pelkoa käräjäkierteestä hylättävien tapausten kohdalla.

Me omassa toiminnassamme olemme pyrkineet maastotarkastusten tai joskus jo suoraan vahinkoilmoitukseen liitetyn kuvamateriaalin perusteella neuvomaan asiakasta, milloin tapauksesta ei kannata jättää korvaushakemusta vireille, koska se tultaisiin hylkäämään, ja ilmoittaneet perustelut sille.

Toimeenpanomääräyksissä korostetusti sanktioitaviksi, ja hylättäviksi (tai ilmoituksentekijälle palautettavaksi selityksen antamista varten) tulee säädöksissä selkeästi määritellä seuraavat:

2.1. Pedontappamaksi ilmoitetun poronraadon manipulointi

Poronruhoa on voitu peittää, tai sitä ei ole kuvausta varten nostettu esiin kinosten sisältä. Ruhoa esittävässä kuvassa näkyy vain osa ruhosta, mitään lähialuetta esittävää valokuvaa ei ole liitetty kuten ohjeet edellyttävät. Poronruhon päälle on valeltu – sivelty – tiputeltu poron verta astiasta, valokuvista näkee selvästi tällaisen ruhomanipulaation, monesti myös sen, että tiputeltu tai sivelty veri näyttää ihan tuoreelta, mutta ruho on useita viikkoja vanha ja pilaantumassa oleva.

Tällaisen vilpinteon keinoin esitetty vahinkotapaus tulee määrätä hylättäväksi ja sanktioitavaksi.

2.2. Paikkatiedon epämääräisyys ja maastotarkastuksen estäminen

Ilmoitetun paikkatiedon epämääräisyys; ruhoa ei löydy ollenkaan tai se saattaa olla useiden satojen metrien päässä ilmoitetusta koordinaattipisteestä. Ja maastotarkastukseen näissä tapauksissa on vaikea saada paliskunnan tai poronomistajan edustajaa; näyttövelvollisuus tulee olla selkeästi säädöksissä. Näin ollen näytteiden ottaminen ja muu verekseltään tapahtuva vahinkopaikan ja –ruhon tarkastus estyy. Järjestetyn maastotarkastuksen estäminen/estyminen tulee johtaa aina korvaushakemuksen hylkäämiseen.

2.3. Kuvamanipulaatiot

On tapauksia, joissa samaa valokuvaa on käytetty toistamiseen eri petovahinkoilmoitusta koskevan raadon yhteydessä. Tämänkaltaisissa tapauksissa tulisi säädöstössä olla erityisen selkeät ja jyrkät määräykset virheellisen toiminnan karsimisesta jo paliskunnan käsittelyvaiheessa, ja sanktiona jopa syyllistyneen poronomistajan sulkemista ulos petovahinkokorvausjärjestelmästä määräajaksi? Tällainen määräaikaikaisrangaistus-käytäntö on useissa muissa yhteiskunnallisissa toiminnoissa ollut jo pitkään voimassa, vrt. metsästysrikokset, liikennerikokset etc. ja voitaisiin ottaa käyttöön myös petovahinkojen korvausjärjestelmään.

2.4. Virheelliset eläintiedot vahinkoilmoituksessa ja korvaushakemuksissa

Tämä liittyy korvattavien eläinten korvausarvoihin: ilmoitetaan talvikaudella (joulukuun alusta toukokuun loppuun) siitosvaatimeksi kermikkä eli vuotta nuorempi vasa tai koirasvasa siitoshirvaaksi. Näinvahinkoporon korvausarvo saadaan kolminkertaiseksi siihen mitä se oikeasti voisi olla. Osasyynä tällaiseen menettelyyn saattaa olla porolajimääritykset, joita on muutettu, ja kun vasakorvausten aikaraja päättyy marraskuussa, niin poronomistajista osa mieltää sen jälkeen kermiköille

tapahtuneet ilmoitettaviksi uros- tai naarasporoina eikä vasana. Tästä korvattavaksi haetun poron ikämäärittelystä pitäisi olla selvennös toimeenpanomääräyksessä.

2.5. Talvella menehtyneiden ja lumen sulamisen jälkeen kesällä ilmoitettavien tapauksen poistaminen petovahinkokorvausjärjestelmästä

Lumen sulamisen loppuvaiheissa ja sulanmaan aikana tulee edelleen satoja petovahinkoilmoituksia joskus talven aikana menehtyneiden porojen ruhoista. Valokuvista ja maastotarkastuksessa näkee, ettei jäljellä ole kuin kuivuneet ja käpertyneet tai jo karvattomiksi mädäntyneet taljat – taljan kappaleet, ja ahavassa kuivuneet luurangot. Kun petovahingoksi ilmoitetusta ruhosta tulisi kyetä määrittelemään a) milloin vahinko on tapahtunut, b) mikä peto mahdollisesti vahingon on aiheuttanut, ja c) minkälaisia vaurioita peto on ruhossa tehnyt, näistä usein hajonneista jäänteistä ei paraskaan voi tuollaisia arvioita luotettavasti tehdä.

Tästä olemme aiemminkin Maaseutuvirastolle sekä MMM:n edustajille esittäneet vaatimuksen täsmentää RvL:n säädöksiä niin, että ”talven aikana menehtyneitä ja lumensulamisen loppuvaiheissa ja edelleen kesä-heinä-elokuun aikana ei näitä ruhonjäänteitä saa ilmoittaa pedon tappamiksi.” Juuri siitä syystä, että kuolinsyyn määrittäminen on mahdottomuus kuukausia jälkikäteen, kuitenkin petovahinkokorvaus on tarkoitettu nimenomaisesti todisteellisesti pedon aiheuttamiksi vahingoiksi määritetyistä!

2.6. PESÄ- järjestelmän täysimittainen käyttöönotto sitovalla määräyksellä

Vielä on olemassa paliskuntia, joissa ei petojen poroille tekemien vahinkojen ilmoitus- ja korvaushakemusmenettelyssä ole otettu käyttöön tähän tarkoitukseen kehitettyä PESÄ- eli petovahinkojen sähköistä ilmoitusjärjestelmää. Ja paliskuntia joissa PESÄ-järjestelmä on käytössä osittain. Tilanne rasittaa kohtuuttomasti paikallisia maaseutuviranhaltijoita, koska ns. ”hybridimalli” tarkoittaa että, näitä ilmoituksia joudutaan vastaanottamaan ainakin viidellä eri asiointitavalla: Pesä- järjestelmän kautta, sähköpostiviesteinä, whatsapp-viestimin, puhelimen teksiviesteinä, ja osa puhelimen txt-viestenä lähetetyistä suoraan teleoperaattorin tiedostoon siirtyneinä. Kokonaisuuden hallinta on äärettömän työläs, ja osa aineistosta ehtii vanheta (teleoperaattorin MSN-viestit pitää ehtiä avata ja tallentaa muutaman päivän sisällä ennen operaattorin tiedostosta poistamista), ja mm. tekstiviestien ja kuvaliitteiden tallentamiseen ei riitä kenenkään työaika alueella jossa vuosittain vahinkotapauksia käsitellään tuhansia, kuten meidän Tunturi-Lapin yhteistoiminta-alueella tapahtuu.

Maaseutuhallinnossa mm. viljelijöiden tukijärjestelmän osalta on tiedotettu, että tukihaussa siirrytään vuoden 2023 alusta lukien pelkästään sähköiseen asiointiin.

Petojen poroille tekemien vahinkojen ilmoittamis- ja korvaushakumenettelyssä tulee toteuttaa sama uudistus! Ei ole minkäänlaista perustelua eikä järjestystä syytä miksi näin ei voida menetellä. Pesä-järjestelmän käyttöajalta on jo usean vuoden kokemus ja se on hyvin toimiva. Tietoliikenneyhteydet ja mobiilipalvelu toimii kaikilla alueilla pohjoisimpia paliskuntia myöten. Tulee MMM:n määräyksellä toteuttaa tämä sähköisen palvelujärjestelmän piiriin siirtyminen koko poronhoitoalueella, koska paliskunnista osa on vielä avoinna tämän asian suhteen. Ei edellytä mitään merkittäviä

uusia laiteinvestointeja tai muita toimia porotalouden harjoittajilta, mutta selkeyttää ja vähentää turhaa päällekkäistä työtä monessa portaassa, nopeutta ja joustavoittaa RVL:n mukaisten tehtävien suorittamista tältä osin.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Kauppinen, luonnonvarapäällikkö

Maaseutulauslautakunta esittää muutosehdotukset Maa- ja metsätalousministeriölle ja Ruokavirastolle.

Päätös

Maaseutulauslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Tiedoksi

Maa- ja metsätalousministeriö, Ruokavirasto

§ 7

Tiedoksi merkittävät asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Kauppinen

heikki.kauppinen@muonio.fi

luonnonvarapäällikkö

Kittilän kunnanvaltuusto valitsi Tunturi-Lapin maaseutulautakuntaan 22.8.2022 § 65 Matti Pääkkölän tilalle Reijo Kyrön.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Kauppinen, luonnonvarapäällikkö

Maaseutulautakunta merkitsee kyseisen asian tiedoksi.

Päätös

Maaseutulautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

§ 8

Muut asiat

Kokouskäsittely

Maaseutulauslautakunta keskusteli mm.

- Alustavasti vuoden 2023 talousarvion laadinnasta ja toiminnallisista tavoitteista. Tulossa ei ole euromääräisesti merkittäviä muutoksia. Esitykset on tehtävä 14.10. mennessä Muonion kunnanhallitukselle.
- Tutumiskäyntejä Tunturi-Lapin aluella alkutuotannossa toimivien tiloille, puheenjohtaja järjestää.

Luonnonvarapäällikkö poistui tämän asian käsittelyn aikana.

Muutoksenhakukielto

§1, §2, §3, §4, §5, §6, §7

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)